

Державний навчальний заклад

«Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування»

Педагогічний (термінологічний)
словник з основ інформаційної культури

Уклали:
Ткаченко М. В.
Зяць Р. Р.

м. Одеса

Абетковий каталог	- каталог, в якому бібліографічні записи розташовують за абеткою імен осіб, назв організацій та (або) назв документів, У деяких країнах АК функціонує у вигляді двох самостійних каталогів - авторського (імен осіб та назв організацій) і назв документів
Адміністративна інформація (дані)	- офіційні документовані дані, які кількісно характеризують явища і процеси, що відбуваються в економічній, соціальній, культурній, інших сферах життя і збираються, використовуються, поширюються та зберігаються органами державної влади (за винятком органів державної статистики), органами місцевого самоврядування, юридичними особами відповідно до законодавства з метою виконання адміністративних обов'язків та завдань, що належать до їх компетенції
Адресний бібліографічний пошук	- пошук даних про наявність та (або) місцезнаходження документа в певному фонді
Аналіз	- логічний прийом, метод дослідження, розкладання виучуваного предмета на складові частини, кожна з яких потім окремо досліджується для того, щоб виділені елементи поєднати за допомогою синтезу в ціле, збагачене новими знаннями
Аналітико- синтетичне опрацювання інформації	- процеси перетворення інформації, що міститься в документі(ах) з метою добування потрібних споживачеві відомостей, їх порівняння з інформаційними потребами чи запитамі споживачів та узагальнення. Основні види аналітико-синтетичного опрацювання інформації (документів): складання бібліографічного опису, анотування, реферування, індексування, науковий переклад, підготовка оглядів, витяг і узагальнення фактичних даних тощо
Анотація	- коротка характеристика документа з погляду його змісту, призначення, форми та інших особливостей; стислий коментар або пояснення щодо документа, його призначення чи форми, а іноді навіть короткий нарис, що додається, як правило, у вигляді примітки після бібліографічного опису документа
Анотування	- складання анотації.
Аркушеве видання	- видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату без скріплення
Архівний документ	- документ незалежно від його виду, виду матеріального носія інформації, місця й часу створення та форми власності на нього, що припинив виконувати функції, для яких був створений, але зберігається або підлягає зберіганню з огляду на значущість для особи, суспільства чи держави або цінність для власника також як об'єкт рухомого майна

<p><i>Аудіовізуальний твір</i></p>	<p>- твір, що фіксується на певному матеріальному носії (<i>кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо</i>) у вигляді серії послідовних кадрів (<i>зображень</i>) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (<i>закодовують</i>) рухомі зображення (<i>як із звуковим супроводом, так і без нього</i>), і сприймати який можна тільки за допомогою того чи іншого виду екрана (<i>кіноекрана, телевізійного екрана тощо</i>), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайд-фільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (<i>мультиплікаційними</i>), неігровими чи іншими</p>
<p><i>База даних</i></p>	<p>- іменована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх відношень у визначеній предметній області, доступний масив інформації, що зберігається в пам'яті комп'ютера і класифікований у ній в організовану послідовність фактів, яку можна швидко опрацювати і відновлювати. У більш загальному значенні - будь-яке об'єднання даних, як, наприклад, довідник, може розглядатися як база даних, але в цьому випадку - не автоматизована</p>
<p></p>	<p>- сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі; у тому числі - електронній, добір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (<i>комп'ютера</i>) чи інших засобів</p>
<p><i>База знань</i></p>	<p>- масив інформації у формі, придатній для логічної і смислової обробки відповідними програмними засобами</p>
<p><i>Банк даних</i></p>	<p>- автоматизована ПС, що складається з однієї або кількох баз даних і системи зберігання, опрацювання та пошуку інформації в них</p>
<p><i>Бібліографічне видання</i></p>	<p>- інформаційне видання упорядкованої сукупності бібліографічних записів</p>
<p><i>Бібліографічний пошук</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пошук відомостей про документ (<i>тобто бібліографічної інформації</i>); 2. Пошук документів за джерелами бібліографічної інформації
<p><i>Бібліотека</i></p>	<p>- інформаційний, культурний, освітній заклад, що має упорядкований фонд документів і надає їх у тимчасове користування фізичним та юридичним особам. За значенням бібліотеки поділяються на всеукраїнські загальнодержавного значення (<i>національні, державні</i>); республіканські (<i>Автономної Республіки Крим</i>); обласні; міські; районні; селищні; сільські. За змістом бібліотечних фондів бібліотеки є універсальні; галузеві; міжгалузеві. За призначенням бібліотеки поділяються на публічні (<i>загальнодоступні</i>); спеціальні (<i>академії наук, науково-дослідних інститутів, навчальних закладів, підприємств, установ, організацій</i>); спеціалізовані (<i>для дітей, юнацтва, осіб з фізичними вадами</i>) ; інтегративний соціальний інститут, який збирає, зберігає та розповсюджує в просторово-часовому континуумі соціально значущі документи для задоволення та формування інформаційних потреб користувачів .</p>

<i>Бібліотекар</i>	- працівник бібліотеки, який виконує операцію або комплекс операцій з формування бібліотечного фонду, обслуговування користувачів, створення та використання матеріально-технічної бази, управління персоналом та бібліотекою в цілому
<i>Бібліотечна система України</i>	- розгалужена мережа бібліотек різних видів, пов'язаних взаємодією і взаємовикористанням бібліотечних ресурсів. Бібліотечна система України функціонує на основі скооперованого комплектування фондів та обробки документів, довідково-пошукового апарату, взаємовикористання бібліотечних ресурсів, а також організації науково-дослідної, науково-бібліографічної та науково-методичної роботи
<i>Бібліотечний персонал</i>	- сукупність співробітників бібліотеки (<i>незалежно від їхньої кваліфікації, виду виконуваних робіт та інших параметрів</i>), які забезпечують функціонування окремих її підсистем та установи в цілому. Системоутворюючим елементом підсистеми БГІ є бібліотекар
<i>Бібліотечний фонд</i>	- упорядковане зібрання документів, що зберігається в бібліотеці. Бібліотечні фонди формуються відповідно до значення, складу користувачів бібліотеки та її виду як упорядковане зібрання документів
<i>Бібліотечно-бібліографічні</i>	- інформаційний, матеріально-технічний і кадровий потенціал, який мають у своєму розпорядженні бібліотеки для виконання своїх функцій
<i>Браузер</i>	програмне забезпечення для комп'ютера або іншого електронного пристрою, як правило, під'єданого до Інтернету, що дає можливість користувачеві взаємодіяти з текстом, малюнками або іншою інформацією на гіпертекстовій веб-сторінці.
<i>Брошура</i>	- книжкове видання обсягом від 4 до 48 сторінок
<i>Буклет</i>	- видання у вигляді одного аркуша друкованого матеріалу, сфальцьованого будь-яким способом у два чи більше згинів
<i>Веб-сайт (веб-вузол)</i>	- інформаційний ресурс у вигляді набору тематично зв'язаних між собою веб-сторінок, створених конкретно особою або організацією. Є сторінка, яку визначили як початкову (<i>головну</i>) і з якої починається сайт
<i>Веб-сервер</i>	- комп'ютерна система, підключена до мережі, має відповідну мереживу адресу і є технічним носієм одного чи кількох веб-сайтів
<i>Веб-сторінка (веб-документ)</i>	- документ в електронному вигляді, що складається за правилами мови розмітки гіпертексту НТТР, і містить текст, зображення (<i>зокрема</i>
<i>Веб-технології /Web-технології</i>	це технології створення і підтримки різних інформаційних ресурсів в комп'ютерній мережі Інтернет: сайтів, блогів, форумів, чатів, електронних бібліотек та енциклопедій.

<i>Видання</i>	<p>1. Окремий документ, опублікований тиражуванням у багатьох примірниках, що призначаються для широкого (<i>масового, не обмеженого наперед</i>) розповсюдження; документ, що містить записану інформацію, призначену для необмеженого поширення, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання і відповідає вимогам державних стандартів та інших нормативних документів щодо видавничого оформлення та поліграфічного виконання видань.</p> <p>2. Процес (<i>сукупність процесів</i>), які забезпечують підготовку та вихід у світ видання.</p> <p>3. Множина всіх примірників копій документа, одержаних з одного набору чи з однієї копії, яка використовувалася як зразок у процесі видання</p>
<i>Використання</i>	- дії для задоволення інформаційних потреб, зокрема задоволення потреб за допомогою каналів передачі даних
<i>Вірогідність</i>	- властивість інформації, що визначає ступінь відповідності істині. Викривлення може бути природним і навмисним (<i>дезінформація</i>)
<i>Вторинний документ</i>	- документ, що є результатом аналітико-синтетичного опрацювання одного або кількох первинних документів
<i>Галузі інформації</i>	- сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про відносно самостійні сфери життя і діяльності суспільства та держави. Основними галузями інформації є політична, економічна, духовна, науково-технічна, соціальна, екологічна, міжнародна
<i>Гібридна бібліотека</i>	- бібліотека, що має у своєму фонді документи на різних носіях (<i>друковані документи, електронні документи та ін.</i>), розміщена в різних місцях (<i>у місці свого розташування, на віддалених серверах, на національних і групових серверах</i>). Гібридна бібліотека пропонує своїм користувачам інтегрований доступ до всіх зібрань одразу, а не частинами
<i>Глобальна інформаційна цивілізація</i>	- рівень розвитку глобального суспільства (<i>світового співтовариства</i>), що визначається зростанням ролі інформації як продукту соціальної діяльності людей, за якісними характеристиками якої вимірюють рівень загальної культури суспільства щодо здатності виробляти, сприймати і раціонально застосовувати відомості, дані, знання для потреб життєдіяльності [33, с. 13].
<i>Глосарій</i>	- звичайно прикнижковий словничок, що розкриває зміст використаних термінів (<i>дескрипторів</i>)
<i>Дайджест</i>	<p>1. Документ, що становить добірку витягів із конкретного тексту, дібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірку найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань.</p> <p>2. Вторинний документ, результат аналітико-синтетичного опрацювання первинних документів, що містить новий текст «<i>під завданням</i>» під рішення яке приймає керівник під навчальне завдання»</p>
<i>Дані</i>	- відомості про факти, події, поняття, ідеї чи команди, подані у формалізованому вигляді, зручному для зберігання, обробки, пересилання та інтерпретації користувачами інформаційної системи

Державна бібліотека	- бібліотека загальнодержавного значення, яка здійснює бібліотечне, бібліографічне, інформаційне обслуговування користувачів і виконує функцію всеукраїнського науково-дослідного, методичного та організаційного центру бібліотек відповідної галузі або категорій користувачів. Державна бібліотека може бути універсальною, спеціальною, спеціалізованою. Державна бібліотека має право на одержання обов'язкового безоплатного примірника документів згідно із законом
Дескриптор	- елемент цифрової мови в літературному тексті, значуще слово або словосполучення, що несе змістове навантаження
Депозитарій електронних ресурсів	інформаційна система, що забезпечує зосередження в одному місці сучасних електронних освітніх ресурсів з можливістю надання доступу до них через технічні засоби, у тому числі в інформаційних мережах (як локальних, так і глобальних).
Дидактичні принципи	- теоретичні положення, що визначають зміст, організаційні форми і методи навчальної роботи школи відповідно до загальних цілей виховання й закономірностей навчання. Залежно від сфер впливу (<i>мета, зміст, форма, методи, аналіз результатів</i>) розрізняють п'ять основних груп Д. П.: 1. Спрямованість навчання на всебічний і гармонійний розвиток особистості. Науковість, систематичність. 2. Оптимальне поєднання класних, групових та індивідуальних форм навчання. 3. Оптимальне поєднання словесних, наочних, практичних, а також репродуктивних і пошукових методів навчання. Міцність, усвідомленість, дієвість знань, єдність освітніх і виховних результатів навчання
Довідкове видання	- видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання
Довідково-бібліографічний апарат (ДБА)	- сукупність довідкових і бібліографічних видань, каталогів і картотек, призначена для розкриття складу та змісту документів, сприяння їх доведенню до споживачів, виконання завдань бібліографічного обслуговування (<i>див. також «Довідково-пошуковий апарат»</i>).
Довідково-інформаційний фонд	- сукупність упорядкованих первинних документів і довідково-пошукового апарату, призначених для задоволення інформаційних потреб
Довідково-пошуковий апарат (ДПА)	- сукупність упорядкованих вторинних документів, створюваних для пошуку першоджерел (<i>див. також «Довідково-бібліографічний апарат»</i>).
Довідник	- довідкове видання прикладного характеру, побудоване за абеткою назв статей або в систематичному порядку. <i>Примітка.</i> 1. За цільовим призначенням розрізняють науковий, громадсько-політичний, виробничо-практичний, навчальний, популярний, побутовий та інші довідники. 2. За характером інформації можна виділити такі довідники: статистичний, біографічний, бібліографічний тощо

Документ	<p>1. [Найбільш узагальнене визначення]. Єдність інформації та речовинного носія, що використовується в соціальному комунікаційно-інформаційному процесі як канал передачі інформації (<i>канал комунікації</i>). Це визначення стосується не тільки рукописних, друкованих або інших форм запису інформації, а й тривимірних об'єктів або реалій. У системі «документ-споживач» документ виконує функцію джерела інформації, яка передається споживачеві через канали сприймання документа людиною (<i>зором, слухом, дотиком</i>). Деякі документи створюють з метою передачі інформації у машиночитній формі безпосередньо для використання електронно-обчислювальною машиною (<i>наприклад, програма на машинному носії</i>).</p> <p>2. [Найбільш поширене значення]. - Матеріальний носій, що містить записану інформацію, призначену для передачі в соціальному комунікаційно-інформаційному процесі; записана інформація, що може розглядатися як одиниця в ході здійснення інформаційної діяльності. Це визначення стосується будь-яких форма запису інформації: рукописних або друкованих матеріалів на папері чи у вигляді мікроформ, а також матеріалів недрукованого походження (<i>машиночитних записів, фільмів, звукових записів</i>).</p> <p>3. Передбачена законом матеріальна форма одержання, зберігання, використання та поширення інформації шляхом фіксації її на папері, магнітній, кіно-, відео-, фотоплівці або на іншому носіїві</p>
Документальний пошук	- пошук документа, який відповідає інформаційному запиту (<i>має ознаки, що задаються</i>)
Евристична бесіда	- форма навчання, за якої педагог не повідомляє учням готових знань, а вмільо поставленими запитаннями, часом навідними, але такими, що не містять прямої відповіді, змушує їх на підставі наявних знань, запасу уявлень, спостережень, особистого життєвого досвіду дійти нових понять, висновків і правил. Евристичну бесіду розглядають як один з методів (<i>наступного – пошукового</i>) проблемного навчання [35]
Електронна бібліотека	<p>1. Тематично орієнтована (<i>або структурована іншим чином</i>) система доступу до віддалених локальних електронних ресурсів, спроможна обслуговувати електронними ресурсами локально або віддалених користувачів</p> <p>2. Локальні або розподілені електронні ресурси, об'єднані спільною ідеологією структуризації ті доступу</p>
Електронна пошта (E-Mail або Mail)	- процес обміну повідомленнями, які пересилаються користувачами програмно-технічних засобів що дає змогу відправляти інформаційною мережею чи кореспондентами
Електронний документ	- документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Е. Д. може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. Візуальною формою подання Е. Д. є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його зміст людиною. Обов'язковим реквізитом Е. Д. є електронний підпис, накладанням якого закінчується створення електронного документа
Електронний документообіг (<i>обіг електронних документів</i>)	- сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконують із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів

<p><i>Електронний</i> <i>Каталог або Електронна бібліотека</i></p>	<p>- бібліотечний каталог у машинозчитувальній формі, який працює в реальному режимі часу і наданий у розпорядження користувачів. Термін повністю відповідає загальноживаному в зарубіжній практиці терміну On-line public access catalog, відомому за абревіатурою OP AC. ЕК - читацький машинозчитувальний каталог, що поєднує функції різноманітних видів каталогів. Працюють з ЕК за допомогою терміналу. Користувач (<i>читач, бібліограф</i>), який володіє відповідними програмами та алгоритмами, в режимі діалогу може увійти до бази даних або використовувати підключені До ЕК банки даних, у тому числі - віддалені, доступні через Інтернет</p>
<p><i>Електронний освітній ресурс ЕОР</i></p>	<p>навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, розроблені в електронній формі і представлені на носіях будь-якого типу або розміщені у комп'ютерних мережах, які відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективної організації навчально-виховного процесу, в частині, що стосується його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами.</p> <p>ЕОР є важливим інструментом навчально-виховного процесу, має навчально-методичне призначення та використовується для забезпечення навчальної діяльності вихованців, учнів, студентів і вважається одним з головних елементів інформаційно-освітнього середовища.</p> <p>Метою створення ЕОР є змістове наповнення освітнього простору, забезпечення рівного доступу учасників навчально-виховного процесу до якісних навчальних та методичних матеріалів незалежно від місця їх проживання та форми навчання, створених на основі інформаційно-комунікаційних технологій.</p>
<p><i>Електронний</i> <i>підпис</i></p>	<p>- дані в електронній формі, які додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язані та призначені для ідентифікації підписувача цих даних . Використання електронних підписів в електронному документообігу здійснюється суб'єктами електронного документообігу на договірних засадах</p>
<p><i>Електронний цифровий підпис</i></p>	<p>- вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа. Електронний цифровий підпис призначений для забезпечення діяльності фізичних та юридичних осіб, що здійснюється з використанням електронних документів. Електронний цифровий підпис використовується фізичними та юридичними особами-суб'єктами електронного документообігу для ідентифікації підписувача та підтвердження цілісності даних в електронній формі Відносини, пов'язані з використанням електронних цифрових підписів, регулюються законом</p>
<p><i>Енциклопедичний</i></p>	<p>- енциклопедія, статті якої викладено у стислій формі та розташовано за алфавітом їхніх назв</p>

<i>Енциклопедія</i>	<p>- довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або у систематичному порядку.</p> <p><i>Примітка.</i> Розрізняють універсальну (<i>загальну</i>), спеціалізовану (<i>галузеву</i>), регіональну (<i>універсальну або спеціалізовану</i>) енциклопедії</p>
<i>Єдиний інформаційний простір</i>	<p>— являє собою сукупність баз і банків даних, технологій їх ведення та використання, інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж, що функціонують на основі єдиних принципів і за загальними правилами, що забезпечує інформаційну взаємодію організацій і громадян, а також задоволення їх інформаційних потреб.</p>
<i>Запит</i>	<p>- напівформалізований вираз інформаційної потреби. Подальша формалізація переводить у пошуковий образ .</p>
<i>Засоби інформатизації</i>	<p>- електронні обчислювальні машини, програмне, математичне, лінгвістичне та інше забезпечення, інформаційні системи або їх окремі елементи, інформації ні мережі й мережі зв'язку, що використовуються для реалізації інформаційних технологій</p>
<i>Засоби навчання (дидактичні засоби)</i>	<p>- предмети, що спричиняють сенсомоторні стимули (<i>впливають на зір, слух, дотик тощо</i>) і полегшують учням безпосереднє та опосередковане пізнання дійсності. Це можуть бути як предмети реальної дійсності, так і їх модельні, образні, словесні чи символічні замітники</p>
<i>Захист інформації</i>	<p>- сукупність організаційно-технічних заходів і правових норм для запобігання, заподіяння шкоди інтересам власника інформації чи АС та осіб, які користуються інформацією</p>
<i>Збірник</i>	<p>- видання, що містить низку творів. Залежно від періодичності розрізняють неперіодичний, періодичний та продовжуваний збірник</p>
<i>Згортання інформації</i>	<p>- обмеження, зменшення, виділення й концентрація основних відомостей про документи. Суть процесу полягає у визначенні рівня потрібної та достатньої інформативності повідомлення (<i>тобто кількості інформації, що характеризує документ</i>) залежно від завдань згортання. Наслідком згортання завжди є зменшення фізичного обсягу повідомлення 3. і може бути семантичним і лексичним; макроаналітичним та мікроаналітичним</p>
<i>Індексування</i>	<p>- операція подання результатів аналізу документа в пошуковому образі документа елементами інформаційно-пошукової мови чи в термінах природної мови.</p> <p><i>Примітка.</i> Пошуковий образ документа може бути виражений індексом класифікації, предметною рубрикою або ключовим словом (дескриптором)</p>
<i>Інтерактивний плакат</i>	<p>Це електронний освітній засіб нового типу, який забезпечує високий рівень задіявання інформаційних каналів сприймання наочності навчального процесу</p>
<i>Інтернет</i>	<p>- мережа передачі даних, що має глобальну децентралізовану архітектуру, розвинені засоби адресації і передачі інформації за допомогою протоколів TCP/IP між іншими одно- та різнотипними мережами передачі даних, комп'ютерними системами і різноманітним термінальним (<i>кінцевим</i>) обладнанням та забезпечує доступ до величезної кількості розподілених інформаційних ресурсів і різноманітних послуг всесвітня мережа обміну інформацією за допомогою комп'ютерів і ліній зв'язку</p>

<i>Інфографіка</i>	Інформаційна графіка або інфографіка (англ. Information graphics; infographics) — це графічне візуальне подання інформації, даних або знань, призначених для швидкого та чіткого відображення комплексної інформації. Вона може покращити сприйняття інформації, використовуючи графічні матеріали для того, щоб підвищити можливості зорової системи людини бачити моделі і тенденції. Процес створення інфографіки можна розглядати як візуалізацію даних, створення інформаційних схем та моделей подання інформації.
<i>Інформатизація</i>	- організований соціально-економічний процес створення оптимальних умов для задоволення інформаційних потреб і реалізації прав громадян та організацій на використання інформаційних ресурсів цивілізації з використанням нових інформаційних технологій; сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб, громадян і суспільства на основі створення, розвитку та використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, побудованих на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки
<i>Інформатизація освіти</i>	- процес підготовки людини до повноцінного життя в умовах сучасного інформаційного світового співтовариства, до продуктивного використання інформації та знань на основі широкого застосування обчислювальної техніки та засобів телекомунікації
<i>Інформатика</i>	- група дисциплін, які вивчають різні аспекти збирання, оброблення, зберігання та використання інформації за допомогою комп'ютерів
<i>Інформаційна безпека</i>	- стан захищеності інтересів особи, суспільства та держави в інформаційній сфері, що виключає можливість заподіяння їм шкоди через неповноту, несвочасність і невірогідність інформації, а також негативні наслідки використання інформаційних технологій або законодавчо забороненої чи обмеженої для поширення інформації.
<i>Інформаційна діяльність</i>	- сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб, держави постійне та систематичне збирання та оброблення записаної інформації з метою її зберігання, пошуку, використання чи пересилання, що виконуються будь-якою особою чи організацією
<i>Інформаційна культура</i>	- правила поведінки з інформацією для запобігання моральної шкоди людям
<i>Інформаційна інфраструктура</i>	- сукупність взаємодіючих систем виробництва, накопичення, зберігання та доставляння інформаційних продуктів, виробництва і розвитку інформаційних технологій, сервісного обслуговування елементів інфраструктури і системи підготовки кадрів, що забезпечують формування та використання інформаційних ресурсів
<i>Інформаційна культура</i>	- систематизована сукупність знань, умінь, навичок, що забезпечує оптимальне здійснення інформаційної діяльності, спрямованої на задоволення як професійних, так і непрофесійних потреб
<i>Інформаційна культура</i>	- певний образ дій для отримання потрібної інформації в оптимально короткий строк

<i>Інформаційна потреба</i>	- усвідомлена потреба у відомостях, даних, поняттях, потрібних для задоволення матеріальних і духовних запитів індивіда ; тезаурус інтересів споживача інформації реципієнта. Інформаційна потреба виявляється в запиті.
<i>Інформаційна система</i>	- система, що створюється суспільством для забезпечення процесів соціальної комунікації (<i>тобто створення, збирання, пошуку, опрацювання та пересилання інформації</i>). Система - це множище елементів та відношень між ними, що становлять єдине ціле. Поняття «інформаційна система» < методологічним засобом пізнання відповідних реальних об'єктів з погляду теорії інформації (<i>теорії комунікації</i>)
<i>Інформаційна сфера або інфосфера</i>	- сукупність інформаційних ресурсів, інформаційної інфраструктури, суб'єктів інформаційних відносин, які забезпечують збирання, зберігання, використання та поширення інформації, а <i>також</i> система правового регулювання суспільних відносин у цій сфері
<i>Інформаційна технологія</i>	- цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування ; система методів і способів використання комп'ютерної техніки і систем зв'язку для створення, пошуку, одержання, відображення, реєстрації, накопичення, збереження, захисту і поширення інформаційних продуктів
<i>Інформаційне видання</i>	- видання систематизованих чи узагальнених відомостей відносно опублікованих чи неопублікованих даних з першоджерел, випущене друком організаціями, що здійснюють науково-інформаційну діяльність. <i>Примітка.</i> Інформаційні видання можуть бути неперіодичними, періодичними і продовжуваними
<i>Інформаційне забезпечення</i>	- сукупність процесів забезпечення інформаційних потреб споживачів інформації (<i>індивідів підприємств, установ і організацій, суспільства в цілому</i>), яка складається з підготовки інформації та її доведення до споживачів
<i>Інформаційне право</i>	- суспільні відносини щодо інформації, які набувають втілення у нормах, урегульовані на публічно-правовому та приватноправовому рівнях
<i>Інформаційне суспільство</i>	- суспільство, рівень якого багато в чому визначається кількістю та якістю накопиченої і використовуваної інформації, її свободою та доступністю. На відміну від індустріального суспільства де все спрямовано на виробництво та споживання товарів, в І. с. виробляються та споживаю інтелект, знання, що збільшує частку розумової праці [30, с. 10]
<i>Інформаційний</i>	- пошук інформації, яка відповідає інформаційному запиту
<i>Інформаційний світогляд</i>	- система узагальнених поглядів на інформацію, інформаційні ресурси, інформаційні системи, інформаційні технології, інформатизацію, інформаційне суспільство та місце людини в ньому ставлення людей до навколишнього інформаційного середовища, а також зумовлені цими і дами їх переконання, ідеали, принципи пізнання та діяльності. Інформаційний світогляд є роду стрижнем, що об'єднує в ціле всі компоненти інформаційної культури

<i>Інформаційний суверенітет</i>	- здатність держави контролювати й регулювати потоки інформації з-поза меж державного додержання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної б держави
<i>Інформаційні відносини</i>	- відносини, що виникають в усіх сферах життя і діяльності особи, суспільства та держави цесі збирання, зберігання, використання та поширення інформації Основними принципами інформаційних відносин є: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації та свобода її обміну; об'єктивність, вірогідність інформації; повнота й точність інф. законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації
<i>Інформаційні процеси</i>	- пошук, одержання, оброблення, накопичення, використання, зберігання та поширення інформації, а також створення, виробництво, зберігання, захист поширення та споживання інформаційної продукції
<i>Інформаційні ресурси</i>	продукт інтелектуальної діяльності суспільства; наявні запаси інформації, зафіксованої на будь-якому носії і придатної для збереження та використання сукупність довідково- інформаційних фондів із необхідним довідково-пошуковим апаратом і відповідними технічними засобами зберігання, обробки і передачі інформації сукупність документів в інформаційних системах (<i>бібліотеках, архівах, банках даних тощо</i>)
<i>Інформаційні ресурси науково-технічної інформації</i>	- систематизоване зібрання науково-технічної літератури і документації (<i>книги, брошури, періодичні видання, патентна документація, нормативно-технічна документація, промислові каталоги, конструкторська документація, звітна науково-технічна документація з науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, депоновані рукописи, переклади науково технічної літератури і документації</i>), зафіксованої на паперових чи інших носіях
<i>Інформаційні технології ІТ</i>	- Супність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, показу і використання інформації в інтересах її користувачів
<i>Інформаційно-пошукова система (ІПС)</i>	1. Сукупність інформаційно-пошукового масиву, інформаційно - пошукової мови, правил її використання, критерію видачі та технічних засобів, призначених для інформаційного пошуку 2. Сукупність методів і засобів пошуку, відображення, накопичення і збереження інформації, що їх використовують покажчики, класифікатори, картотеки і засоби каталогізації
<i>Інформаційно-правова особистості</i>	культура - відповідним чинником історично сформована і закріплена в нормах приватного та публічного права множина знань, які виявляються в інформації, правочинній діяльності чи поведінці

<p><i>Інформаційно-комунікаційні технології ІКТ</i></p>	<p>часто використовується як синонім до інформаційних технологій (ІТ), хоча ІКТ це загальніший термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній та бездротових з'єднань), комп'ютерів, підпрограмного забезпечення, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. Іншими словами, ІКТ складається з ІТ, а також телекомунікацій, медіа-трансляцій, усіх видів аудіо і відеообробки, передачі, мережових функцій управління та моніторингу. Вираз вперше було використано в 1997 році у доповіді Денніса Стівенсона для уряду Великої Британії, який посприяв створенню нового Національного навчального плану Великої Британії в 2000 році.</p>
<p><i>Інформаційно-освітнє середовище</i></p>	<p>У концепції створення і розвитку єдиної системи дистанційної освіти в Україні під інформаційно-освітнім середовищем розуміють системно-організовану сукупність засобів їх передачі, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного і організаційно-методичного забезпечення, орієнтовану на задоволення освітніх потреб користувачів.</p>
<p><i>Інформація</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - відомості, призначені для передачі в процесі комунікації; зміст повідомлення; абстрактне поняття, що свідчить про застосування інформаційного підходу (<i>теорії інформації або теорії комунікації</i>) для аналізу того чи іншого явища дійсності - актуалізована фаза функціонування індивідуальної свідомості особі, що виникає внаслідок декодування вхідного сигналу, дає змогу усвідомити себе як суб'єкта і забезпечує життєдіяльність усіх систем особі та орієнтацію її в соціальному середовищі - відображення різноманіття в будь-яких об'єктах і процесах живої та неживої природи - документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі. Основними видами інформації є; <ul style="list-style-type: none"> - статистична інформація; адміністративна інформація (<i>дані</i>); масова інформація; ^ інформація про діяльність державних органів влади та органів місцевого й регіонального самоврядування; правова інформація; інформація про особу; - інформація довідково-енциклопедичного характеру; соціологічна інформація
<p><i>Інформація державних органів та органів місцевого, і регіонального самоврядування</i></p>	<p>- офіційна документована інформація, яка створюється в процесі поточної діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади, органів місцевого й регіонального самоврядування</p>
<p><i>Інформація про особу</i></p>	<p>- сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про особу. Основними даними про особу (<i>персональними даними</i>) є; національність, освіта, сімейний стан, релігійність, стан здоров'я, а також адреса, дата й місце народження.</p> <p>Джерелами документованої інформації про особу є видані на її ім'я документи, підписані нею документи, а також відомості про особу, зібрані державними органами влади та органами місцевого й регіонального самоврядування в межах їх повноважень</p>

<i>Каталог бібліотечний</i>	- сукупність розташованих за певними правилами бібліографічних записів на документи, що розкривають склад і зміст фонду бібліотеки або інформаційного центру
<i>Класифікація</i>	- багатоступінчастий поділ логічного обсягу поняття (<i>у логіці</i>) або будь-якої Сукупності одиниць (<i>в емпіричному соціальному знанні</i>) на систему підпорядкованих понять або класів об'єктів (<i>рід - вид - підвид</i>)
<i>Книга</i>	- книжкове видання обсягом понад 48 сторінок
<i>Книжкове видання</i>	- видання у вигляді блоку скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату в обкладинці чи оправі. Примітка. Під аркушем друкованого матеріалу розуміють аркуш паперу чи синтетичного замітника, картону, тканини, поверхня якого містить відбиток
<i>Компетенція</i>	значає коло повноважень будь-якої посадової особи чи органу; володіння знаннями, досвідом у певній галузі.
<i>Комп'ютерна грамотність</i>	- знання, уміння, навички в галузі інформатики, потрібні кожному для ефективного використання в своїй діяльності комп'ютерних технологій
<i>Комп'ютерна програма</i>	- набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, і які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (<i>це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах</i>)
<i>Конспектування</i>	- стислий письмовий виклад змісту книжки, статті, лекції тощо. Складається з плану, коротко викладених головних положень, фактів і прикладів. К. є одним із спос.обів активізації пізнавальної діяльності, сприяє розвитку логічного мислення і підвищує культуру мовлення
<i>Конструктор сайту</i>	Програмно-складна система для створення веб-сторінок без знання мов програмування. Окремий сервіс, котрий може надаватися, як додаткова послуга хостинговими компаніями.
<i>Контент</i>	це будь-яке інформаційне наповнення чого-небудь (картинки, текст, відеоролики і так далі) (англ. content - вміст). По відношенню до мережі інтернет зазвичай мають на увазі контент сайту, тобто все, що з'являється перед очима користувача, що він може почитати, поглянути або послухати. А ось під контентом сайту найчастіше розуміють його текстове наповнення (наприклад, те, що Ви зараз читаєте).
<i>Корисність</i>	- властивість інформації, що показує ступінь відповідності поставленій меті
<i>Користувач (абонент)</i>	- особа чи організація, що має право на отримання послуг, які надаються бібліотекою, інформаційним центром, будь-якою інформаційною системою
<i>Критичне мислення</i>	- аналітичний процес, що ґрунтується на розвиненому «аудіовізуальному сприйманні» та «аудіовізуальному мисленні». Цей процес спричиняє інтерпретацію й оцінку змісту (<i>у тому числі й «за шифрованого»</i>) медіатексту

<i>Культура</i>	- сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством упродовж його історії. Рівень розвитку суспільства в певну епоху; те, що створюється для задоволення духовних потреб людини. Освіченість, вихованість. Рівень, ступінь досконалості будь-якої галузі господарської або розумової діяльності. Розведення, вирощування якої-небудь рослини або тварини; культивування. Рослина, котру розводять, вирощують. Мікроорганізми, вирощені в лабораторних умовах у живильному середовищі
<i>Культура читання</i>	- складова частина загальної культури особистості, що становить комплекс навичок роботи з книгою, який включає усвідомлений вибір тематики, систематичність та послідовність читання, а також уміння знаходити потрібну літературу за допомогою бібліографічних посібників, користуватися довідково-бібліографічним апаратом, застосовувати раціональні прийоми, максимально засвоювати і глибоко сприймати прочитане (<i>тезування, конспектування, анотування, рецензування тощо</i>), дбайливо ставитися до творів друку
<i>Курс лекцій</i>	- навчальне видання повного викладу тем навчальної дисципліни, визначених програмою
<i>Листівка</i>	- аркушеве видання обсягом від однієї до чотирьох сторінок
<i>Лінки</i>	- електронні посилання на веб-ресурси
<i>Літературний текст</i>	- письмовий текст, тобто текст, що складається із знаків (<i>переважно літер</i>), слів, фраз
<i>Літературно-художнє видання</i>	- видання твору художньої літератури
<i>Локальна (регіональна) інформаційна цивілізація</i>	— рівень розвитку суспільства в окремих регіонах (<i>на континентах, в окремих країнах</i>), що визначається зростанням ролі інформації як продукту соціальної діяльності людей, за якісними характеристиками якої вимірюється рівень загальної культури суспільства щодо здатності виробляти, сприймати і раціонально застосовувати відомості, дані, знання для потреб життєдіяльності
<i>Масова інформація</i>	- публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація
<i>Media</i>	- «засоби масової комунікації» - технічні засоби створення, запису, копіювання, тиражування, зберігання, поширення, сприймання інформації та обміну її між суб'єктом (<i>автором медіатексту</i>) й об'єктом (<i>масовою аудиторією</i>)
<i>Медіатека</i>	- сучасна бібліотека, що комплектується різними за формою документами і надає їх користувачам на вищому сервісному рівні. У роботі М., для створення інформаційних ресурсів та обслуговування користувачів, активно використовуються сучасні технічні засоби, у тому числі аудіо- та відео-техніка, комп'ютери. М. не виконує жодного виду діяльності, не характерного для бібліотеки, і не має принципових відмінностей від неї

<i>Методи навчання</i>	<p>- способи роботи вчителя та учнів, за допомогою яких досягається оволодіння знаннями, уміннями та навичками, формується світогляд учнів, розвиваються їх здібності. Є кілька класифікацій М. н.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За джерелами знань (<i>словесні, наочні, практичні</i>). 2. Залежно від переважання в них діяльності вчителя чи учня (<i>методи викладу знань вчителем, методи самостійної роботи учнів</i>). <p>Залежно від характеру дидактичних завдань (<i>методи засвоєння учнями нових знань, методи закріплення знань, методи формування умінь та навичок, методи перевірки й оцінки знань</i>). Є і комбіноване групування за кількома ознаками</p>
<i>Методика навчального предмета</i>	<p>- часткова дидактика, теорія навчання певного навчального предмета; розглядає різні форми взаємодії викладання й учіння в оволодінні змістом конкретного предмета</p>
<i>Міжбібліотечний абонемент</i>	<p>- форма бібліотечного обслуговування, заснована на взаємному використанні бібліотечних фондів і довідково-пошукового апарату бібліотек</p>
<i>Міжнародна інформаційна діяльність</i>	<p>- діяльність, яка полягає в забезпеченні громадян, державних органів, підприємств, установ і організацій офіційною документованою або публічно оголошеною інформацією про зовнішньополітичну діяльність України, про події та явища в інших країнах, а також у цілеспрямованому поширенні за межами України державними органами й об'єднаннями громадян, засобами масової інформації та громадянами всебічної інформації про Україну</p>
<i>Монографія</i>	<p>- наукове книжкове видання повного дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному чи декільком авторам</p>
<i>Мультимедіа</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, що означає поєднання звукових, текстових і цифрових сигналів, а також нерухомих і рухомих образів. Наприклад, мультимедійна база даних міститиме текстову та образну інформацію, віде-окліпи, таблиці, і все це однаково легко доступне. Мультимедійна телекомунікаційна послуга дає змогу користувачеві надсилати або отримувати будь-яку форму інформації, взаємозамінну за бажанням. 2. Комбінація різних медіа з використанням звука, образів і тексту
<i>Навчальне видання</i>	<p>- видання систематизованих відомостей наукового або прикладного характеру, викладених у зручній для вивчення і викладання формі</p>
<i>Навчальний посібник</i>	<p>- навчальне видання, що доповнює або частково (<i>повністю</i>) замінює підручник та офіційно затверджене як таке</p>
<i>Наукове видання</i>	<p>- видання результатів теоретичних і (<i>чи</i>) експериментальних досліджень, а також підготовлених науковцями до публікації пам'яток культури, історичних документів та літературних текстів</p>
<i>Науково-інформаційна діяльність</i>	<p>- сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави в науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні</p>

<i>Науково-популярне видання</i>	- видання відомостей теоретичних та (чи) експериментальних досліджень в галузі науки, культури і техніки, викладених у формі, зрозумілій читачам-нефахівцям
<i>Науково-технічна інформація</i>	- документовані або публічно оголошені відомості про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності
<i>Національна бібліотека України</i>	- провідний державний культурний, освітній, науково-інформаційний заклад, що виконує функцію методичного та координаційного центру з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, бере участь у розробленні державної політики в галузі бібліотечної справи та реалізує її. Національна бібліотека України володіє потужним фондом вітчизняних і найважливіших науково значущих зарубіжних документів і задовольняє найрізноманітніші потреби суспільства, сприяє розвитку науки, освіти, культури, здійснює міжнародне співробітництво у формуванні та використанні світових бібліотечних ресурсів. Бібліотечний фонд національної бібліотеки України є національним культурним надбанням українського народу, невід'ємною складовою культурної спадщини та перебуває під охороною держави. Національна Бібліотека України має право на одержання обов'язкового безоплатного примірника документів згідно із законом. Статус національної надається державній бібліотеці згідно із законодавством
<i>Національна система науково-технічної інформації</i>	- організаційно-правова структура, за допомогою якої формується державна інформаційна політика, а також здійснюється координація робіт щодо створення, користування, зберігання та поширення національних ресурсів науково-технічної інформації з урахуванням інтересів національної безпеки
<i>Національний бібліотечний фонд</i>	- сукупний розподілений фонд усіх бібліотек країни незалежно від їхньої відомчої приналежності, форми власності чи іншої ознаки
<i>Національний інформаційний простір України</i>	- сукупність суб'єктів, відносин та продуктів інформаційної діяльності, які функціонують у рамках єдиного правового поля для задоволення інформаційних потреб особи, суспільства і держави засобами преси, телебачення, радіомовлення, книговидання та аудіовізуальної продукції на магнітних носіях, а також документних фондів бібліотек, архівів, музеїв. Н. І. П. є багаторівневою системою, що включає різноманітні сфери, складається з організаційної, адміністративної, творчої, матеріально-технічної структур, відображає рівень соціокультурного розвитку суспільства
<i>Національні інформаційні ресурси</i>	- уся належна Україні інформація, включаючи окремі документи і масиви документів, незалежно від змісту, форми, часу і місця їх створення, форми власності, а також кінцеві результати інтелектуальної, творчої діяльності, зафіксовані на будь-яких носіях інформації, доступні для використання особою, суспільством і державою через засоби масової інформації та телекомунікації, архіви, бібліотеки, музеї, фонди, банки даних, публічні виступи, художньо-виконавську діяльність тощо

<i>Неперервна освіта</i>	- система безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального потенціалу як найвищої цінності нації
<i>Неперіодичне видання</i>	- видання, що виходить одноразово і продовження якого не передбачене
<i>Новизна</i>	- властивість інформації, що визначає відносну кількість придатної для використання - незастарілої інформації. Критерієм Н. є період напівстаріння
<i>Нооінформація</i>	- концептуально пов'язані відомості, дані, поняття, що відображені у свідомості людини і змінюють її уявлення про дійсність.
<i>Обов'язковий примірник</i>	- примірник різних видів тиражованих документів, який передає його виробник на безоплатній або платній основі юридичним особам згідно із законодавством
<i>Образ пошукового запиту</i>	- формалізований запит, що виражає інформаційну потребу та являє собою список значимих дескрипторів
<i>Обробка інформації</i>	- уся сукупність операцій (<i>збирання, введення, записування, перетворення, зчитування, зберігання, знищення, реєстрація</i>), що здійснюються за допомогою технічних і програмних засобів, включаючи обмін каналами передачі даних
<i>Огляд</i>	- узагальнена характеристика декількох документів
<i>Ознака</i>	- елемент цифрової мови у формалізованому тексті. Сукупність становить словник, за допомогою якого описуються тезаурус та об'єкти пошуку в пошуковій системі
<i>Освітнє середовище</i>	- сукупність об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного функціонування освіти. Це система впливів і умов формування особистості, а також можливостей для її розвитку, які містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні.
<i>Офіційне видання</i>	- видання матеріалів інформаційного, нормативного чи директивного характеру, що публікується від імені державних органів, відомств, установ чи громадських організацій
<i>Парадигма (від грец. paradeigma приклад, зразок)</i>	1. Чітка наукова теорія, втілена в системі понять, які виражають істотні особливості дійсності. 2. Висхідна концептуальна схема, модель постановки проблем та їх розв'язання, а також методів дослідження, що домінують упродовж певного історичного періоду в науковому співтоваристві
<i>Педагогічна бібліотека</i>	- спеціальний інформаційний або науково-інформаційний заклад, головним завданням якого є формування, зберігання інтегрованого освітянського документально-інформаційного ресурсу і відповідне забезпечення фахових інформаційних потреб педагогічних, науково-педагогічних кадрів стосовно розвитку педагогічної науки, освіти і практики та інших верств населення, які займаються організованою чи самоосвітньою діяльністю.

<i>Педагогічні технології</i>	<ol style="list-style-type: none"> це змістовна техніка реалізації навчального процесу продумана у всіх деталях модель спільної педагогічної діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу з безумовним забезпеченням комфортних умов для учнів і вчителя сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методологічних засобів, використовуваних для досягнення певних педагогічних цілей
<i>Первинний документ</i>	- документ, що містить вихідну інформацію
<i>Періодичне видання</i>	- видання, що виходить через певні проміжки часу, має заздалегідь визначену постійну щорічну кількість і назву нумерованих чи датованих, однотипово оформлених випусків, які не повторюються за змістом. Примітка. За місцем випуску і сферою поширення розрізняють місцеві (у межах однієї області, міста, одного чи декількох районів, підприємства, установи, господарства або навчального закладу), регіональні, Автономної Республіки Крим, загальнодержавні періодичні видання, а також такі, що розповсюджуються за кордоном
<i>Підручник</i>	- навчальне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке
<i>Повнота</i>	- властивість інформації, що показує співвідношення інформації, яка є в наявності, до всієї корисної інформації. Критерієм П. є період напівдоступності
<i>Посібник</i>	- видання, призначене на допомогу в практичній діяльності чи в оволодінні навчальною дисципліною
<i>Правова культура особистості</i>	- відповідним чином історично сформована і закріплена в нормах приватного та публічного права множина знань, що виявляються в інформації, правочинній діяльності або поведінці суб'єкт, суспільних відносин, об'єктом яких є комп'ютерна техніка, технології, засоби електронної теле комунікації
<i>Предметний</i>	- каталог, в якому бібліографічні записи розташовують за абеткою предметних рубрик
<i>Проблемне навчання</i>	- тип організації навчальної діяльності учні?, загальною тенденцією якого є зближення навчального і наукового пізнання, розвиток активності, самостійності, творчого мислення школярів. Під час П. н. нові знання не даються учневі в готовому вигляді, а здобуваються ним у процесі активного розв'язання певної проблеми
<i>Продовжуване видання</i>	- видання, що виходить через заздалегідь невизначені проміжки часу, з накопиченням матеріал нумерованими та (чи) датованими випусками, які не повторюються за змістом, із спільною назвою

<i>Пропаганда бібліотечно-бібліографічних та інформаційних знань</i>	- навчання читачів основних правил пошуку та збирання інформації в межах своєї галузі та в суміжних галузях, реферування літератури, способів організації особистих картотек і досьє, методі аналізу складу та структури документного потоку з проблем дослідження або розробки. Як синон цього терміна часто використовують вислови «бібліотечно-бібліографічна орієнтація читачів (<i>користувачів, споживачів інформації</i>)», «навчання користувачів (<i>споживачів інформації</i>)»
<i>Професійна компетентність</i>	особистісні можливості, які дозволяють самостійно й ефективно реалізовувати цілі робочого процесу
<i>Режим доступу до інформації</i>	- передбачений правовими нормами порядок одержання, використання, поширення й зберігання інформації. За режимом доступу інформацію поділяють на відкриту інформацію та інформації обмеженим доступом
<i>Рекламне видання</i>	- видання відомостей про вироби, послуги, заходи, культурно-історичні об'єкти, творчі колекції тощо у формі, яка привертає увагу, сприяє реалізації товарів і послуг, запрошує до ознайомлення чи відвідування
<i>Репозиторій електронних ресурсів</i>	електронний архів для зберігання, накопичення та забезпечення довготривалого та надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень, що проводяться в системі освіти.
<i>Реферат</i>	- стислий виклад змісту документа (<i>основних ідей, методів дослідження, результатів та ін</i> основними фактичними відомостями та висновками
<i>Реферативне видання</i>	- інформаційне видання сукупності бібліографічних записів, включно з рефератами
<i>Реферативний огляд</i>	- зведена характеристика питань, що розглядаються в первинних документах, без їхнього критичного оцінювання. Його завдання - адекватне відображення змісту первинних документів, хоч не виключає виділення найбільш важливих та актуальних документів
<i>Реферування</i>	- складання реферату
<i>Рецензія</i>	- критико-бібліографічна характеристика документа, яка містить його аргументований аналіз вказує його позитивні властивості та недоліки, дає критичне переосмислення поданої в документі інформації
<i>Рецензування</i>	- складання рецензії
<i>Ринок інформаційних продуктів</i>	- система економічних, організаційних і правових відносин із продажу-купівлі інформаційних ресурсів, технологій, об'єктів інтелектуальної власності та інформаційних послуг
<i>Семантична інформація</i>	- інформація як продукт інтелектуальної діяльності, що обертається в соціальних системах
<i>Сайт або веб-сайт</i>	сукупність веб-сторінок, доступних у мережі Інтернет, які об'єднані як за змістом, так і за навігацією. Фізично сайт може розміщуватися як на одному, так і на кількох серверах.
<i>Сервер</i>	- комп'ютер, який у мережі надає послуги іншим комп'ютерам, котрі називають клієнтами
<i>Серійне видання</i>	- видання, що виходить протягом часу, тривалість якого заздалегідь не визначена, як пронумерованими чи датованими випусками (<i>томами</i>) з постійною спільною назвою

<i>Синтез</i>	- мислене або практичне з'єднання розчленованих у ході аналізу частин предмета, встановлення їх взаємодії і зв'язків для пізнання чи виготовлення цього предмета як цілого. С. як прийом пізнання може здійснюватися на різних рівнях у діяльності людини, починаючи від простого механічного з'єднання частин цілого до створення наукової теорії на базі узагальнення окремих фактів. С. не просте копіювання дійсності, він включає в себе ідеалізацію, розрахунок реальних можливостей, врахування тенденцій розвитку.
<i>Систематичний каталог</i>	- каталог, в якому бібліографічні записи розташовують за галузями знання згідно з визначеною класифікаційною системою
<i>Складання бібліографічного опису</i>	- виявлення та формування за певними правилами сукупності бібліографічних відомостей про документ (<i>його частину чи групу документів</i>), призначених для його ідентифікації та загальної характеристики
<i>Словник</i>	- довідкове видання упорядкованого переліку мовних одиниць (<i>слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків</i>), доповнених відповідними довідковими даними
<i>Тезаурус</i>	- зміст всієї інформації в інформаційній системі. Під час опису Т. перетворюється - скорочується і формалізується
<i>Текст</i>	- форма подання інформації. Розрізняють усний (<i>вербальний</i>) і зафіксований (<i>документальний</i>) Т., а у складі останнього - літературний, цифровий, нотний, креслення, малюнки 300].
<i>Тематичний бібліографічний пошук</i>	- пошук бібліографічної інформації за визначеною темою
<i>Фактографічний</i>	- пошук фактографічної інформації (<i>фактичних даних</i>), що відповідає інформаційному запиту
<i>Формалізація</i>	- посилення ролі цифрової мови в тексті
<i>Форми організації навчання</i>	- сукупність форм організації навчання. В Україні з 1931 р. основною формою організації навчальної роботи в школі було визнано урок. Водночас в українській школі широко застосовуються й інші Ф. о. н.: лекції, семінарські заняття, практикуми, консультації, факультативні заняття, диспути, екскурсії, практичні заняття тощо
<i>Хрестоматія</i>	- навчальне видання літературно-художніх, історичних та інших творів чи уривків із них, які є об'єктом вивчення
<i>Центральні бібліотеки</i>	- головні бібліотеки регіонів, які зобов'язані формувати, зберігати та надавати в користування найбільш повне зібрання документів у межах своєї території, організувати взаємовикористання бібліотечних ресурсів і надавати методичну допомогу бібліотекам різних видів відповідних територій. Центральні бібліотеки беруть участь у розробленні та реалізації державних і регіональних програм у межах своєї компетенції та програм розвитку бібліотечної справи, створенні інформаційних мереж на основі єдиних стандартів обробки документів та обміну даних
<i>Цифрова мова</i>	- продукт діяльності лівої півкулі мозку, що є засобом спілкування людини з машиною; елементами Ц.М. є ознака, дескриптор, варіант відповіді

<i>Цінність інформації</i>	- важливість, що оцінюється на основі співвідношення таких параметрів, як корисність, повнота, вірогідність, новизна
<i>HTML</i>	стандартна мова розмітки веб-сторінок в Інтернеті.
<i>WWW</i>	- або «Всесвітня павутина» - територіально розподілена гіпертекстова система Інтернет. Є сервісом, призначеним для доступу до інформації, організованої за допомогою гіпертекстових зв'язків. Залежно від контексту і змісту інформація може подаватися у вигляді тексту, графіки, звуку, ві- део чи в будь-якій іншій формі

Література

1. Англо-український тлумачний словник зі бібліотечної справи та інформатики / Підгот. членами Бібл. англо- мов. клубу. - К., 1999. - 57 с.
2. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики / Г.М. Швецова-Водка, Г.М. Сілкова, Л.О. Черепуха та ін.; Наук, ред; і авт. вступ, ст. Г.М. Швецова-Водка. - К.: Кн. палата України, 1998. -116с.
3. Короткий тлумачний словник з інформатики та інфс маційних систем для економістів / Київ. нац. екс ун-т; Уклад.: Л.С. Козловська, Н.М. Поліщук. - І КНЕУ, 2004. - 58 с.
4. Новий словник української мови. У 3 т. Т. 2. - К.: Ак ніт, 2001. - С. 33.
5. Педагогічний словник / АПН України. Ін-т педагогік За ред. М.Д. Ярмаченка. - К.: Пед. думка, 2001. – 516
6. Професійна освіта:Словник: Навч. посіб. для учні пед. працівників проф.-техн. навч. закл./ Уклад С.У.Гончаренко,І.А. Зязюн,Н.Г. Ничкало; За ред., Н.Г. Ничкало.-К.: Вищ.,2000.-318 с.
7. Психологічний словник / За ред. В.І. Войтка. - К Вища шк., 1982. - 215 с.
8. Рогова П.І. Педагогічні бібліотеки України (II по XIX ст. - 20-ті рр. XX ст.): Дис. канд. іст. нау] 07.00.08 / Нац. акад. наук України. Нац. б-ка Україв ім. В.І. Вернадського. - К., 2004, - 265 с.
9. Сукиасян Э.Р. Библиотечные каталоги: Мето; материалы. - М.: Профиздат, 2002. - 191 с. - (Соере, б-ка; Вып. 19).
10. Формирование информационной культуры личної ти в библиотеках и образовательных учреждениях Н.И. Гендина, Н.И. Колкова, И.Л. Скипор, Г.А. Стар< дубова. - М.: Школ, -ка, 2002. - 288 с. - (Проф. б-чн школ, библиотекаря)

